

Πώς πείθουμε κάποιον χρησιμοποιώντας επιχειρήματα

Συχνά, στην καθημερινή μας ζωή (στο σπίτι, στο σχολείο, στην τάξη) διατυπώνουμε προφορικά ή γραπτά την άποψή μας για ένα θέμα και επιδιώκουμε να πείσουμε τον ακροατή, τον συνομιλητή ή τον αναγνώστη για την ορθότητα της θέσης μας. Τότε χρησιμοποιούμε επιχειρήματα, λογικούς δηλαδή συλλογισμούς που αποδεικνύουν πως η άποψή μας είναι σωστή.

Με τα επιχειρήματά μας υποστηρίζουμε και επιβεβαιώνουμε τη θέση μας ή ανατρέπουμε τον ισχυρισμό κάποιου άλλου.

Τα επιχειρήματά μας μπορούν να πείθουν με τη βοήθεια της λογικής, αλλά και του συναισθήματος, να συγκινούν δηλαδή τον συνομιλητή μας.

Ποιος μπορεί να συντάξει ένα κείμενο με επιχειρήματα

α. Οποιοσδήποτε εκφράζει την άποψή του για ένα θέμα.

Π.χ. ένας διαιτολόγος που προτείνει ένα συγκεκριμένο τρόπο διατροφής

ή οι κάτοικοι μιας συνοικίας που ζητούν να πεζοδρομηθεί ένας δρόμος,

β. Οποιοσδήποτε συμμετέχει σε μια συζήτηση και θέλει να στηρίξει την άποψή του ή να αντικρούσει μια αντίθετη άποψη.

Π.χ. πολιτικοί από διαφορετικά κόμματα που συζητούν για την ανεργία

ή οι μαθητές της Στ' τάξης που θέλουν να επιλέξουν τον προορισμό της εκδρομής τους.

Σε ποιον μπορεί να απευθύνεται ένα κείμενο με επιχειρήματα

α. Σε όσους ενδιαφέρονται για το θέμα και τις απόψεις του προσώπου που επιχειρηματολογεί πάνω σ' αυτό.

Π.χ. ένα άρθρο του υπουργού Παιδείας για τις εξετάσεις στα σχολεία μπορεί να απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς, γονείς, μαθητές,

β. Σε όσους συμμετέχουν σε ένα διάλογο στον οποίο εκφράζονται διαφορετικές ή αντίθετες απόψεις.

Π.χ. ένα άρθρο του υπουργού Παιδείας για τις εξετάσεις στα σχολεία μπορεί να απευθύνεται σε εκπροσώπους των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εκπαιδευτικών.

Στοιχεία ενός επιχειρηματολογικού κειμένου

- **Παρουσιάζουμε το θέμα που μας απασχολεί. Αυτό για το οποίο θα εκφράσουμε τις απόψεις μας με επιχειρήματα.**

Π.χ. Η εξάρτηση πολλών παιδιών και νέων από τη χρήση του διαδικτύου αποτελεί σημαντικό πρόβλημα της εποχής μας, που παίρνει ολοένα μεγαλύτερες διαστάσεις.

- **Διατυπώνουμε τη θέση μας, την άποψή μας για το συγκεκριμένο ζήτημα με τρόπο σαφή.**

Χρησιμοποιούμε φράσεις όπως:

Νομίζω πως... Νομίζω ότι... Θεωρώ πως... Θεωρώ ότι... Πιστεύω πως... Κατά τη γνώμη μου... Γνώμη μου είναι... Η άποψή μου είναι... Υποστηρίζω ότι... Υποθέτω πως... Φαντάζομαι ότι... Κρίνω ότι... Υποπτεύομαι ότι... Υποψιάζομαι ότι... Είναι σίγουρο ότι... Εκτιμώ ότι...

Προβάλλουμε πειστικά, λογικά επιχειρήματα. Για να υποστηρίξουμε την άποψη που εκφράσαμε, διατυπώνουμε τα επιχειρήματά μας.

Σημαντικό ρόλο στη διατύπωσή τους έχουν οι αιτιολογικές προτάσεις. Δευτερεύουσες αιτιολογικές προτάσεις που εισάγονται με συνδέσμους και φράσεις που δηλώνουν αιτία, όπως:

γιατί, διότι, επειδή, αφού, εφόσον, καθώς, μια και, μια που.

Π.χ. Κατά τη γνώμη μου, η εξάρτηση ενός παιδιού από το διαδίκτυο μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρά προβλήματα υγείας, διότι συχνά παραμελεί τη διατροφή του, υποφέρει από αϋπνίες, αντιμετωπίζει προβλήματα στην όραση.

- **Μπορούμε να συμπληρώσουμε τα επιχειρήματά μας χρησιμοποιώντας σχετικά παραδείγματα, ώστε να κάνουμε τη θέση μας πιο ισχυρή.**

Π.χ. Πρόσφατες έρευνες στην Ελλάδα κατέδειξαν τη σημασία της φροντίδας των γονέων, ώστε το παιδί να καθοδηγείται σωστά και να προστατεύεται κατά τη χρήση του διαδικτύου.

- **Συχνά αναφέρουμε και την αντίθετη από τη δική μας άποψη.**

Χρησιμοποιούμε φράσεις όπως:

Στον αντίποδα βρίσκεται η θέση πως...

Ωστόσο, κάποιοι άλλοι υποστηρίζουν πως...

Από την άλλη μεριά... κτλ.

- **Καταλήγουμε σε συμπεράσματα, διατυπώνουμε προτάσεις ή λύσεις για το σχετικό ζήτημα.**

Χρησιμοποιούμε λέξεις και φράσεις όπως:

Άρα συμπεραίνουμε πως...

Επομένως οδηγούμαστε στο συμπέρασμα πως..,

Ανακεφαλαιώνοντας θα λέγαμε ότι... κτλ.

Παράδειγμα Κειμένου: Σεβασμός στη διαφορετικότητα

Δυστυχώς, αρκετά συχνά μέσα στη σχολική κοινότητα εκδηλώνονται επεισόδια ρατσιστικών συμπεριφορών.

Βλέπουμε λοιπόν μαθητές να περιθωριοποιούνται, να χλευάζονται ή ακόμη και να δέχονται λεκτική και σωματική βία από συμμαθητές τους, μόνο και μόνο επειδή έχουν διαφορετικό χρώμα δέρματος, ή διαφορετική καταγωγή και εθνικότητα, ή επειδή είναι αλλόθρησκοι.

Οποιαδήποτε ρατσιστική συμπεριφορά με βρίσκει αντίθετο και πιστεύω πως είναι ιδιαίτερα απογοητευτική όταν προέρχεται από παιδιά και νέους. Όμως οι μαθητές που φέρονται ρατσιστικά, **κατά τη γνώμη μου**, δεν έχουν επιλέξει πραγματικά να φέρονται με αυτό τον τρόπο, δεν το έχουν αποφασίσει συνειδητά. Αυτό που κάνουν είναι να αναπαράγουν αβασάνιστα συμπεριφορές που συναντούν στον στενό κοινωνικό τους περίγυρο. Αν ένα παιδί μεγαλώνει σε ένα περιβάλλον γεμάτο προκαταλήψεις για το διαφορετικό, είναι λογικό μεγαλώνοντας να έχει ανάλογες πεποιθήσεις που θα τις εκδηλώσει με ρατσιστικές συμπεριφορές απέναντι στους διαφορετικούς συμμαθητές του.

Θα αναφέρω για παράδειγμα ένα περιστατικό που συνέβη στην παιδική χαρά της γειτονιάς μου. Μικρά παιδάκια έπαιζαν χαρούμενα όλα μαζί στο σκάμμα. Κάποια ήταν μελαμψά, αφού στην περιοχή μας ζουν πολλοί πρόσφυγες από το Αφγανιστάν και το Ιράκ. Ορισμένοι γονείς έτρεξαν και απομάκρυναν τα παιδιά τους. Εκείνα άρχισαν να κλαίνε, γιατί δεν καταλάβαιναν τον λόγο που οι γονείς τους δεν τα άφηναν να παίξουν με τους φίλους τους. Οι γονείς επαναλάμβαναν: «Είναι επικίνδυνο να παίζεις με άγνωστα παιδιά». Είναι απόλυτα λογικό λοιπόν, αφού το λέει η μαμά και ο μπαμπάς. Έτσι το μικρό παιδάκι, καθώς μεγαλώνει, δε θα θέλει να συναναστρέφεται παιδιά που είναι διαφορετικά από το ίδιο.

Με αφορμή έναν καβγά ανάμεσα σε κάποιους συμμαθητές μας, παίξαμε ένα παιχνίδι ρόλων στην τάξη. Όλοι μας βρεθήκαμε στη θέση του διαφορετικού και νιώσαμε πώς είναι να σε κοροϊδεύουν, να σε κατηγορούν και να σε κακολογούν μόνο και μόνο επειδή είσαι διαφορετικός. Ακόμη και τα παιδιά που είχαν φερθεί ρατσιστικά, παραδέχτηκαν πως εύκολα μπορεί ο καθένας να στοχοποιηθεί για ανούσιους λόγους χωρίς να το αξίζει και πως είχαν επηρεαστεί λανθασμένα από σχόλια που άκουγαν στον περίγυρό τους. Με χαρά μας παρατηρήσαμε πως σταδιακά άλλαξαν αντιμετώπιση απέναντι στους διαφορετικούς συμμαθητές μας.

Επομένως, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα πως ο περίγυρος είναι καθοριστικός για κάποιες νοοτροπίες που αναπαράγονται αβασάνιστα. Πολλές φορές όμως τα παιδιά είναι πρόθυμα να καταλάβουν το λάθος τους και να αλλάξουν συμπεριφορά. Αρκεί κάποιος να τους βοηθήσει να το κατανοήσουν. Σε αυτό μπορεί να παίξει μεγάλο ρόλο το σχολείο. Μπορεί να μας βοηθάει όχι μόνο να μάθουμε, αλλά και να «ξεμάθουμε» πράγματα που δυστυχώς μας τα έμαθαν λάθος και μας έχουν επηρεάσει αρνητικά.

Παρουσιάζουμε το θέμα που μας απασχολεί.

Διατυπώνουμε τη θέση μας, την άποψή μας για το συγκεκριμένο ζήτημα με τρόπο σαφή.

Προβάλλουμε πειστικά, λογικά επιχειρήματα.

Μπορούμε να συμπληρώνουμε τα επιχειρήματά μας χρησιμοποιώντας σχετικά παραδείγματα, ώστε να κάνουμε τη θέση μας πιο ισχυρή.

Καταλήγουμε σε συμπεράσματα, διατυπώνουμε προτάσεις ή λύσεις για το σχετικό ζήτημα.